

Stysteemopstelling: waar sta je nu als school?

Met deze werkvorm verhelder je als team in hoeverre de verschillende onderdelen van jullie plan van aanpak met elkaar verbonden zijn. Niet op papier, maar met elkaar in één ruimte.

Met je team vergroot je je inzicht in jullie plan van aanpak, vooraf en gedurende de uitvoering: hoe verhouden de onderdelen zich tot elkaar, waar is nog winst te behalen, waar gaat het goed? Op die manier kom je met elkaar tot evaluatie en bijstelling van het plan van aanpak en mogelijk tot het opheffen van blokkades.

Aanpak

- Er is een grote, lege ruimte beschikbaar.
- Het plan van aanpak is geprint en bij alle collega's bekend.
- Leg het doel en de uitvoering van een systeemopstelling uit aan de hand van een paar oefeningen (zie de video's in de PowerPoint-presentatie).
- Neem vervolgens het plan van aanpak voor je. Een helder en bondig plan van aanpak bestaat in elk geval uit de volgende elementen: visie voor de lange termijn, doelen op de kortere termijn, succescriteria, activiteiten en evaluatie & monitoring.
- Teken op een A3 hoe deze vijf elementen ten opzichte van elkaar staan: op welke afstand(en) van elkaar, met welke kijkrichting, etc.
- Formeer een groep van zes personen en zet samen de vijf elementen (visie/ lange termijn plan, doelen kortere termijn, succescriteria, activiteiten en monitoring en evaluatie) in de ruimte, zoals ze getekend zijn op de A3. Daarbij staan vijf personen elk voor een element. Denk na over de afstand, welke kant ze opkijken, hoe ze staan ten opzichte van elkaar.
- De zesde persoon kijkt van een afstand naar de opstelling. Wat neemt hij waar? Hij stelt vragen aan elk element: hoe sta je hier? Hoe voelt dat? De waarnemer denkt hardop, maakt gevolgtrekkingen en trekt conclusies.
- De zesde persoon verschuift vervolgens één element en stelt opnieuw de vraag aan elk element: hoe sta je hier nu? Deze stap kan desgewenst herhaald worden met de andere elementen waarbij steeds dezelfde vragen gesteld worden.
- Met het team wordt vervolgens gereflecteerd: welke inzichten levert dit op? Wat betekent dit voor ons plan van aanpak? Zijn er bijstellingen nodig? Wat betekent dat voor elk van de elementen? Hoe ga je dit met jouw team aanpakken en hen meenemen in het proces?

Tips

Zinnige vragen om te stellen zijn bijvoorbeeld:

- Hoe voelt het om geen zicht te hebben op het element evaluatie of succescriteria vanuit het element doelen?
- Hoe voelt het om te monitoren als je geen zicht hebt op wat (activiteiten) je moet monitoren en doelen en succescriteria niet helder zijn?
- Hoe kun je het sterker maken? Welk element zou je anders willen hebben en hoe ga je dan staan en wat verandert er dan?
- Hoe ga je dat in jouw schoolpraktijk vanuit jouw rol veranderen? Wat en wie is daarvoor nodig?